ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 13.5.2015
COM(2015) 262 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων της Ιταλίας για το 2015

και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το Πρόγραμμα Σταθερότητας της Ιταλίας για το 2015

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων της Ιταλίας για το 2015

και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το Πρόγραμμα Σταθερότητας της Ιταλίας για το 2015

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών[1], και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών[2], και ιδίως το άρθρο 6, παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής[3],

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[4],

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δρομολόγηση μιας νέας στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση, της στρατηγικής «*Ευρώπη 2020*», η οποία βασίζεται σε ενισχυμένο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Η στρατηγική εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.

---

1 ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

2 ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

3 COM(2015) 262.

4 P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

(2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο, με βάση τις προτάσεις της Επιτροπής, εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών. Αυτές από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές», τις οποίες τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη στις οικείες εθνικές οικονομικές πολιτικές και πολιτικές για την απασχόληση.

(3) Στις 8 Ιουλίου 2014, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων της Ιταλίας για το 2014 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας της Ιταλίας για το 2014. Στις 28 Νοεμβρίου 2014, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 473/2013[5], η Επιτροπή παρουσίασε τη γνώμη της σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος της Ιταλίας για το 2015[6].

(4) Στις 28 Νοεμβρίου 2014, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης[7], δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2015 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Την ίδια ημέρα, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης[8], στην οποία η Ιταλία προσδιορίζεται ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.

(5) Στις 18 Δεκεμβρίου 2014, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την τόνωση των επενδύσεων, την επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και την επιδίωξη υπεύθυνης φιλικής προς την ανάπτυξη δημοσιονομικής εξυγίανσης.

(6) Στις 26 Φεβρουαρίου 2015, η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεσή της για την Ιταλία για το 2015[9]. Στην έκθεση αυτή αξιολογήθηκε η πρόοδος της Ιταλίας όσον αφορά την αντιμετώπιση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που είχαν εγκριθεί στις 8 Ιουλίου 2014. Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει επίσης τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Η ανάλυση της Επιτροπής την οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η Ιταλία πλήττεται από υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν αποφασιστική δράση πολιτικής και ειδική παρακολούθηση. Ειδικότερα, είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί το βαθύτερο αίτιο της επιμόνως χαμηλής παραγωγικότητας της εργασίας και της χαμηλής ανταγωνιστικότητας και να τεθεί το δημόσιο χρέος σε πτωτική τροχιά. Η ανάγκη για δράση για τη μείωση του κινδύνου δυσμενών επιπτώσεων για την ιταλική οικονομία και, δεδομένου του μεγέθους της, για την οικονομική και νομισματική ένωση γενικότερα, είναι ιδιαίτερα μεγάλη.

(7) Στις 28 Απριλίου 2015, η Ιταλία υπέβαλε το Εθνικό της Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για το 2015 και το Πρόγραμμα Σταθερότητας για το 2015. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτόχρονα.

---

5 ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 11.

6 C(2014) 8806 final.

7 COM(2014) 902 final.

8 COM(2014) 904 final.

9 Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (2015) 31 final.

(8) Η Ιταλία υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και υπόκειται στον μεταβατικό κανόνα για το χρέος κατά την περίοδο 2013-2015. Στις 27 Φεβρουαρίου 2015, η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι η Ιταλία δεν αναμενόταν να σημειώσει επαρκή πρόοδο προς την κατεύθυνση της συμμόρφωσης με τον κανόνα για το χρέος κατά την περίοδο 2014-2015. Η ανάλυση κατέληγε στο συμπέρασμα ότι το κριτήριο του χρέους θα πρέπει να θεωρείται ότι πληρούται κατά τον χρόνο αυτό.

(9) Στις 30 Απριλίου 2015, μετά την καταληκτική ημερομηνία των εαρινών οικονομικών προβλέψεων, το ιταλικό συνταγματικό δικαστήριο κήρυξε αντισυνταγματική την προσωρινή αναστολή της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των υψηλότερων συντάξεων για την περίοδο 2012-2013. Οι ακριβείς δημοσιονομικές επιπτώσεις της απόφασης αυτής θα εξαρτηθούν από την υλοποίησή της εκ μέρους της ιταλικής κυβέρνησης, που δεν έχει ακόμη διευκρινιστεί. Με βάση τις νέες πληροφορίες, η έκδοση έκθεσης δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ μπορεί να κριθεί δικαιολογημένη σε μεταγενέστερο στάδιο. Ελλείψει αυτού του νέου στοιχείου, και εν αναμονή της περαιτέρω αποσαφήνισης, μπορεί να θεωρηθεί ότι τα συμπεράσματα της έκθεσης που υποβλήθηκε τον Φεβρουάριο σε γενικές γραμμές ισχύουν ακόμη σε αυτό το στάδιο.

(10) Στο Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2015, η Ιταλία είχε ζητήσει προσωρινή απόκλιση 0,4 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ από την απαιτούμενη πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου το 2016, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι μεγάλες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις με θετικό αντίκτυπο στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Οι λεπτομέρειες που διέπουν τις εν λόγω μεταρρυθμίσεις καθορίστηκαν με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ιταλίας για το 2015. Οι τομείς των μεταρρυθμίσεων που προβλέπονται στο πρόγραμμα ως τομείς που έχουν αντίκτυπο στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών περιλαμβάνουν τα εξής: (i) δημόσια διοίκηση και απλούστευση· (ii) αγορές προϊόντων και υπηρεσιών· (iii) αγορά εργασίας· (iv) αστική δικαιοσύνη· (v) εκπαίδευση· vi) στροφή της φορολογίας· και (vii) επανεξέταση των δαπανών ως χρηματοδοτικό μέτρο. Ο αντίκτυπος των μεταρρυθμίσεων για το πραγματικό ΑΕΠ εκτιμάται από τις αρχές σε 1,8 εκατοστιαίες μονάδες έως το 2020, πράγμα που φαίνεται να είναι εφικτό. Αν υλοποιηθούν πλήρως και εγκαίρως, οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα έχουν θετικό αντίκτυπο στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Υπό την προϋπόθεση ότι η Ιταλική Κυβέρνηση θα λάβει τα αναγκαία μέτρα το 2015 για να αντισταθμίσει καταλλήλως τις μόνιμες συνέπειες της προαναφερθείσας απόφασης του συνταγματικού δικαστηρίου της χώρας, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι: (i) η Ιταλία παραμένει στο πλαίσιο του προληπτικού σκέλους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, (ii) διατηρείται ένα κατάλληλο περιθώριο ασφαλείας σε σχέση με την τιμή αναφοράς της Συνθήκης, και (iii) επιτυγχάνεται ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος κατά την τετραετία του προγράμματος σταθερότητας, η Ιταλία μπορεί, επί του παρόντος, να αξιολογηθεί ότι πληροί τις προϋποθέσεις για την αιτούμενη προσωρινή απόκλιση το 2016, υπό τον όρο ότι θα εφαρμόσει επαρκώς τις συμφωνημένες μεταρρυθμίσεις, που θα παρακολουθούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

(11) Το Πρόγραμμα Σταθερότητας για το 2015 προβλέπει τη σταδιακή βελτίωση του ονομαστικού ελλείμματος στο 2,6 % του ΑΕΠ το 2015 και περαιτέρω σε 1,8 % του ΑΕΠ το 2018. Στο Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2015, η κυβέρνηση σχεδιάζει να επιτύχει το μεσοπρόθεσμο στόχο – ισοσκελισμένη δημοσιονομική θέση σε

διαρθρωτικούς όρους – έως το 2017. Ωστόσο, το εκ νέου υπολογισθέν διαρθρωτικό ισοζύγιο[10] επιτυγχάνει τον μεσοπρόθεσμο στόχο το 2018. Η επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου έως το 2017 φαίνεται σκόπιμη, λαμβάνοντας υπόψη την αίτηση για τη ρήτρα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, καθώς και τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σταθερότητας του 2015.

(12) Ο δείκτης δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ προβλέπεται να κορυφωθεί το 2015 στο 132,5 % και να μειωθεί σταδιακά σε περίπου 120,0 % το 2019. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι προβλέψεις του προϋπολογισμού είναι ρεαλιστικό. Η κυβέρνηση δεν έχει ακόμη διευκρινίσει τις πρόσθετες περικοπές δαπανών, οι οποίες θα της επιτρέψουν να αποφύγει την εφαρμογή της νομοθετημένης αύξησης του ΦΠΑ το 2016.

(13) Η Ιταλία πρέπει να βελτιώσει το διαρθρωτικό ισοζύγιο κατά 0,25 % του ΑΕΠ το 2015. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2015, η προβλεπόμενη διαρθρωτική προσαρμογή για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου ύψους 0,3% του ΑΕΠ είναι σύμφωνη με τις υποχρεώσεις της Ιταλίας στο πλαίσιο του προληπτικού σκέλους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Το 2016, η Ιταλία πρέπει να βελτιώσει το διαρθρωτικό ισοζύγιο κατά τουλάχιστον 0,1 % του ΑΕΠ, λαμβάνοντας υπόψη την επιτρεπόμενη απόκλιση με βάση τη ρήτρα της διαρθρωτικής μεταρρύθμισης. Ωστόσο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα αλλάξει η πολιτική, οι προβλέψεις της Επιτροπής δείχνουν επιδείνωση κατά 0,2 % του ΑΕΠ, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος να σημειωθεί κάποια απόκλιση. Ως εκ τούτου, θα χρειασθούν περαιτέρω μέτρα. Με βάση την αξιολόγηση του Προγράμματος Σταθερότητας και λαμβάνοντας υπόψη τις εαρινές προβλέψεις του 2015 της Επιτροπής, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι υπάρχει κίνδυνος να μην συμμορφωθεί η Ιταλία με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

(14) Παρά την αναμενόμενη συμβολή στην προσπάθεια μείωσης του χρέους, η οποία αποτελεί βασική πρόκληση για την Ιταλία, η εφαρμογή του φιλόδοξου προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων που παρουσίασαν οι ιταλικές αρχές έχει σημειώσει ορισμένες καθυστερήσεις το 2014· ως αποτέλεσμα, τα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις το 2014 ανέρχονταν σε 0,2 % του ΑΕΠ, δηλαδή υπολείπονταν του στόχου του 0,7 % ανά έτος.

(15) Κατά το τελευταίο έτος, η Ιταλία έλαβε σημαντικά μέτρα για την ελάφρυνση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας, η οποία ωστόσο παραμένει υψηλή. Ο αριθμός και το πεδίο εφαρμογής των φορολογικών δαπανών, ιδίως οι μειωμένοι συντελεστές ΦΠΑ, εξακολουθούν να είναι σε υπερβολικά υψηλό επίπεδο. Όσον αφορά τη φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας, έχει σημειωθεί βραδεία μόνο πρόοδος σχετικά με τη μεταρρύθμιση του κτηματολογίου, στο πλαίσιο του οποίου είναι ιδιαίτερα απαραίτητο να αναθεωρηθούν οι απαρχαιωμένες αντικειμενικές αξίες. Επιπλέον, η αναθεώρηση της περιβαλλοντικής φορολογίας και η εξάλειψη των επιζήμιων για το περιβάλλον επιδοτήσεων δεν έχουν καλυφθεί. Η Ιταλία έχει συστήσει μια επιτροπή για την περιβαλλοντική φορολογία. Οι διάφορες αυτές πτυχές καλύπτονται από τον εξουσιοδοτικό νόμο για τη φορολογική μεταρρύθμιση, η εφαρμογή του οποίου έχει, ωστόσο, καθυστερήσει λόγω της έλλειψης νομοθετικών

[10] Το διαρθρωτικό ισοζύγιο, όπως έχει υπολογιστεί εκ νέου από την Επιτροπή με βάση τις πληροφορίες στο πρόγραμμα σταθερότητας, σύμφωνα με την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία.

διαταγμάτων. Παρά την κάποια δράση σε αυτόν τον τομέα, η αποτελεσματικότητα του φορολογικού συστήματος στην Ιταλία υπονομεύεται επίσης από τα παρατεταμένα χαμηλά και δαπανηρά επίπεδα φορολογικής συμμόρφωσης και το υψηλό επίπεδο της φοροδιαφυγής (εκτιμάται από την κυβέρνηση σε 91 δισ. ευρώ ετησίως ή 5,6 % του ΑΕΠ). Η κυβέρνηση έχει προτείνει μέτρα για να διασφαλίσει την ακρίβεια των φορολογικών δηλώσεων, τα οποία χρειάζεται τώρα να καταστούν πλήρως λειτουργικά.

(16) Έχουν σημειωθεί περιορισμένα μόνο βήματα προς μια διαρκή βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των δημόσιων δαπανών σε όλα τα επίπεδα της κυβέρνησης. Οι δημοσιονομικές εξοικονομήσεις για τις οποίες υπάρχει νομοθετική ρύθμιση, περιλαμβανομένων και αυτών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υπολείπονται αυτών που είχαν προβλεφθεί στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων του 2014. Το γεγονός ότι η επανεξέταση των δημόσιων δαπανών δεν αποτελεί ακόμη αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας του προϋπολογισμού επιβαρύνει τη συνολική μακροπρόθεσμη αποτελεσματικότητα του εγχειρήματος. Σοβαρές αδυναμίες εξακολουθούν να επηρεάζουν τη διαχείριση της χρηματοδότησης της ΕΕ, ιδίως στις νότιες περιφέρειες. Ένα εθνικό στρατηγικό σχέδιο για τους λιμένες και την εφοδιαστική είναι στο στάδιο της κατάρτισης, αλλά έχουν ληφθεί μόνο μερικά μέτρα για τη βελτίωση της διαχείρισης των λιμένων και των συνδέσεών τους με την ενδοχώρα.

(17) Η δημόσια διοίκηση της Ιταλίας εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από σημαντικές αδυναμίες που επηρεάζουν αρνητικά το επιχειρηματικό περιβάλλον και την ικανότητα της χώρας να εφαρμόζει αποτελεσματικά τη μεταρρύθμιση. Έχουν πραγματοποιηθεί και συνεχίζονται προσπάθειες για τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και της συνολικής ποιότητας της δημόσιας διοίκησης. Μια φιλόδοξη μεταρρύθμιση του Συντάγματος, που αποβλέπει ιδίως στην αποσαφήνιση του καταμερισμού των αρμοδιοτήτων ανάμεσα στα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης, αναμένεται έως το τέλος του 2015. Επίκειται μια συνολική μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης που καλύπτει ζητήματα εναλλαγής, κινητικότητας και αποδοχών του προσωπικού. Αν και έχουν ληφθεί ορισμένα μέτρα για την ενίσχυση της διαφάνειας και την ενδυνάμωση της εθνικής αρχής καταπολέμησης της διαφθοράς, η αναθεώρηση των διατάξεων περί παραγραφής — που θεωρείται επίσης από άλλες διεθνείς οργανώσεις ως πυλώνας της καταπολέμησης της διαφθοράς στην Ιταλία — δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί. Έχουν ληφθεί σημαντικά μέτρα κατά τα τελευταία έτη για τη βελτίωση της απονομής δικαιοσύνης, με την αναθεώρηση της γεωγραφίας των δικαστηρίων και τη δημιουργία εξειδικευμένων δικαστηρίων, και τη μείωση της ζήτησης για δικαιοσύνη, με την προώθηση της εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών. Η διάρκεια των δικαστικών διαδικασιών εξακολουθεί να αποτελεί μείζον πρόβλημα και οι μεταρρυθμίσεις που θεσπίστηκαν δεν έχουν ακόμη αποδώσει καρπούς.

(18) Από τα τέλη του 2008, το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων του ιταλικού τραπεζικού τομέα έχει αυξηθεί απότομα, κυρίως σε σχέση με τα ανοίγματα των τραπεζών έναντι επιχειρήσεων. Μέχρι στιγμής, το ποσοστό διεκπεραίωσης των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων είναι πολύ χαμηλό και η διάθεσή τους είναι περιορισμένη. Αυτό οφείλεται εν μέρει στην υπανάπτυξη της ιταλικής αγοράς ιδιωτικών ανεξόφλητων απαιτήσεων. Η πρόσφατη νομοθεσία έχει αντιμετωπίσει τις αδυναμίες στην εταιρική διακυβέρνηση των μεγαλύτερων συνεταιριστικών τραπεζών (*banche popolari*), αλλά ο ρόλος των ιδρυμάτων και ο ρόλος των μικρών συνεταιριστικών τραπεζών (*banche di credito cooperativo*) αντιμετωπίζονται μέσα

από συμφωνίες μη δεσμευτικού και αυτορρυθμιστικού χαρακτήρα. Η περαιτέρω αναδιάρθρωση και εξυγίανση του ιταλικού τραπεζικού τομέα είναι αναγκαία για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης και την υποστήριξη της οικονομικής ανάκαμψης.

(19) Ένας ευρύς εξουσιοδοτικός νόμος για τη μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας, ο «Νόμος περί δημιουργίας θέσεων εργασίας», εγκρίθηκε στα τέλη Δεκεμβρίου 2014 και συμβαδίζει με την κατεύθυνση προηγούμενων μεταρρυθμίσεων. Προβλέπει, ιδίως, αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία της απασχόλησης, το καθεστώς επιδομάτων ανεργίας, τη διακυβέρνηση και τη λειτουργία των ενεργητικών και των παθητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας και την ισορροπία μεταξύ της οικογενειακής και της επαγγελματικής ζωής. Η αποτελεσματική εφαρμογή του εν λόγω νόμου θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την έκδοση των αναγκαίων νομοθετικών εκτελεστικών αποφάσεων. Αυτές αφορούν τη χρήση συστημάτων συμπλήρωσης του μισθού, την αναθεώρηση των συμβατικών ρυθμίσεων, την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής και την ενίσχυση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας. Οι δευτεροβάθμιες διαπραγματεύσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλουν στην καλύτερη ευθυγράμμιση των μισθών με την παραγωγικότητα και να ενθαρρύνουν την υιοθέτηση καινοτόμων λύσεων στις επιχειρήσεις, εξακολουθούν να αφορούν μόνο μια μειονότητα εταιρειών. Η συμφωνία του Ιανουαρίου 2014 για τον καθορισμό των διαδικασιών για τη μέτρηση της αντιπροσωπευτικότητας συνδικαλιστικών οργανώσεων στον τομέα της μεταποίησης θα μπορούσε να βοηθήσει στην προώθηση των δευτεροβάθμιων διαπραγματεύσεων αλλά δεν έχει ακόμη τεθεί σε λειτουργία. Η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, αν και αυξανόμενη, εξακολουθεί να είναι μεταξύ των χαμηλότερων στην ΕΕ. Επιπλέον, η ανεργία των νέων ανήλθε σε σχεδόν 43 % το τρίτο τρίμηνο του 2014, και το ποσοστό των νέων ηλικίας 15 έως 24 ετών που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης είναι το υψηλότερο στην ΕΕ. Ορισμένα από τα αίτια πρέπει να αναζητηθούν στο εκπαιδευτικό σύστημα, το οποίο εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από επίπεδο σχολικών αποτελεσμάτων χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ, και από σχετικά υψηλά ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Μόνο το 54,6 % των ατόμων ηλικίας 15-34 ετών που αποφοίτησε από το πρώτο και το δεύτερο στάδιο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός της προηγούμενης τριετίας είχαν θέση απασχόλησης, έναντι του μέσου όρου της ΕΕ που είναι 78,6 %. Η Ιταλία γνώρισε μία από τις μεγαλύτερες αυξήσεις των ποσοστών φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού στην ΕΕ, με ιδιαίτερο αντίκτυπο στα παιδιά. Τα συστήματα κοινωνικής βοήθειας παραμένουν κατακερματισμένα και αναποτελεσματικά για την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης με αποτέλεσμα σημαντικές αναποτελεσματικότητες κόστους.

(20) Μια σειρά περιορισμών του ανταγωνισμού εξακολουθεί να παρεμποδίζει την ορθή λειτουργία των αγορών προϊόντων και υπηρεσιών. Ένας νόμος για την αντιμετώπιση ορισμένων εμποδίων σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλίσεων, των τηλεπικοινωνιών και της διανομής καυσίμων, εκκρεμεί στο Κοινοβούλιο. Εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικοί φραγμοί σε άλλους σημαντικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών δημόσιων υπηρεσιών, των αερολιμένων και των λιμένων, των νομικών υπηρεσιών, των τραπεζικών υπηρεσιών, των φαρμακείων και της υγειονομικής περίθαλψης. Εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές αδυναμίες στις δημόσιες συμβάσεις, παρά την ευρύτερη χρήση των συγκεντρωτικών προμηθειών. Οι τοπικές δημόσιες υπηρεσίες, που παρουσιάζουν σαφείς ενδείξεις αποτελεσματικότητας, παραμένουν προστατευμένες από τον ανταγωνισμό, και αυτό

έχει επίσης αρνητικές επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά. Οι διαγωνισμοί με ανοικτή διαδικασία χρησιμοποιούνται για ένα μικρό ποσοστό των αναθέσεων συμβάσεων, ενώ η μεγάλη πλειονότητα των συμβάσεων πραγματοποιείται μέσω εσωτερικής ανάθεσης ή με παρόμοιες διαδικασίες.

(21) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη σε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Ιταλίας και τη δημοσίευσε στην έκθεσή της για τη χώρα για το 2015. Αξιολόγησε επίσης το Πρόγραμμα Σταθερότητας και το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί στην Ιταλία κατά τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη σημασία τους για μια διατηρήσιμη δημοσιονομική και κοινωνικοοικονομική πολιτική στην Ιταλία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης να ενισχυθεί η συνολική οικονομική διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την παροχή εισροών σε επίπεδο ΕΕ για μελλοντικές εθνικές αποφάσεις. Οι συστάσεις που διατυπώνει στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 1 έως 6 κατωτέρω.

(22) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το Πρόγραμμα Σταθερότητας της Ιταλίας, και η γνώμη του[11] αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

(23) Υπό το πρίσμα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και το Πρόγραμμα Σταθερότητας. Οι συστάσεις του βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 1 έως 6 κατωτέρω.

(24) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής ολόκληρης της ζώνης του ευρώ. Στη βάση της ανάλυσης αυτής, το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις προς τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ. Η Ιταλία θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων.

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Ιταλία να αναλάβει δράση το 2015 και το 2016 με στόχο τα εξής:

1. Επίτευξη δημοσιονομικής προσαρμογής τουλάχιστον 0,25 % του ΑΕΠ για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου το 2015 και 0,1 % του ΑΕΠ το 2016 με τη λήψη των αναγκαίων διαρθρωτικών μέτρων τόσο το 2015 όσο και το 2016, λαμβάνοντας υπόψη την επιτρεπόμενη απόκλιση από την εφαρμογή μεγάλων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Πλήρη και ταχεία εφαρμογή του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων και χρήση των έκτακτων κερδών με σκοπό να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος για να τεθεί ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης σε κατάλληλη πτωτική πορεία. Εφαρμογή του εξουσιοδοτικού νόμου για τη φορολογική μεταρρύθμιση έως τον Σεπτέμβριο του 2015, ιδίως της αναθεώρησης των φορολογικών δαπανών και των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων και των μέτρων για την ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης.

2. Έγκριση του προβλεπόμενου εθνικού στρατηγικού σχεδίου για τους λιμένες και την εφοδιαστική, προκειμένου ιδίως να συμβάλει στην προώθηση των διατροπικών μεταφορών με τη βελτίωση των συνδέσεων. Διασφάλιση ότι ο Οργανισμός

[11] Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου.

Εδαφικής Συνοχής θα καταστεί πλήρως λειτουργικός, ώστε η διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ να σημειώσει αισθητή βελτίωση.

3. Έγκριση και εφαρμογή των εκκρεμούντων νόμων που αποσκοπούν στη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης. Αναθεώρηση των διατάξεων περί παραγραφής έως τα μέσα του 2015. Διασφάλιση ότι οι μεταρρυθμίσεις που θεσπίστηκαν για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της αστικής δικαιοσύνης συμβάλλουν στη μείωση της διάρκειας των διαδικασιών.

4. Θέσπιση δεσμευτικών μέτρων, έως τα τέλη του 2015, για να αντιμετωπιστούν οι εναπομένουσες αδυναμίες όσον αφορά την εταιρική διακυβέρνηση των τραπεζών, ιδιαίτερα ο ρόλος των ιδρυμάτων, και λήψη μέτρων για να επιταχυνθεί η μείωση σε ευρεία βάση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

5. Έκδοση των νομοθετικών διαταγμάτων σχετικά με τη χρήση συστημάτων συμπλήρωσης του μισθού, την αναθεώρηση των συμβατικών ρυθμίσεων, την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής και την ενίσχυση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας. Δημιουργία σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές, ενός αποτελεσματικού πλαισίου για δευτεροβάθμιες συμβατικές διαπραγματεύσεις. Στο πλαίσιο των προσπαθειών που καταβάλλονται για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, έγκριση και εφαρμογή της προγραμματισμένης μεταρρύθμισης των σχολείων και επέκταση της επαγγελματικά προσανατολισμένης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

6. Εφαρμογή του θεματολογίου απλούστευσης για το διάστημα 2015-2017 με σκοπό την ελάφρυνση των διοικητικών και ρυθμιστικών βαρών. Έγκριση μέτρων για την τόνωση του ανταγωνισμού σε όλους τους τομείς που καλύπτονται από το δίκαιο του ανταγωνισμού, και ανάληψη αποφασιστικής δράσης για την άρση των φραγμών που εξακολουθούν να υπάρχουν. Διασφάλιση ότι οι συμβάσεις των τοπικών δημοσίων υπηρεσιών που δεν πληρούν τις απαιτήσεις εσωτερικής ανάθεσης θα διορθωθούν το αργότερο έως το τέλος του 2015.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος